

Korset och Kronan

Nr 103/2022

Jesus säger: Håll fast vid
det du har så att ingen
kommer och tar din krona
(Upp. 3:11)

CA 11: Om bikten (del 2)

Läran om bikten och avlösningen är fast grundad i Skriften. Låt oss se lite närmare på några viktiga bibelställen om bikten och nycklamakten. Eftersom nycklamakten handlar både om att binda och att lösa skall båda dessa sidor tas med. Guds ord lär, att både lag och evangelium skall förkunnas. För den som inte tar emot lagens dom och ångrar sin synd kan ingen avlösning ges. Då skall prästen istället använda *bindenyckeln* som vi skall se längre fram.

Men om en människa bekänner och ångrar sin synd och ber om förlåtelse skall prästen uttala den ovillkorliga avlösningen och förlåtelsen, precis som Jesus själv gjorde. Denna lösenyckel är lika giltig inför Gud som om Han själv uttalade orden. Eftersom orden uttalas på Guds befallning är det inte längre människors ord utan Guds ord som är effektiva och verksamma.

Kyrkblad för S:t Martins och S:t
Petri församlingar, Evangelisk-Lutherska
Kyrkan i Sverige. Red. Sten Rydh.
Nr 103, 6 maj 2022.

Ordet om korset är en
dårskap för dem som går
förlorade, men för oss som
blir frälsta är det en Guds
kraft (1 Kor. 1:18)

Den gode herden
leder sina får (Joh. 10)

Några viktiga bibelställen om nycklamakten och avlösningen.

A. Joh. 20:19-23 (lösa och binda)

På kvällen samma dag, den första veckodagen, var lärjungarna samlade bakom låsta dörrar av rädsla för judarna. Då kom Jesus och stod mitt ibland dem och sade: "Frid vare med er!" När han hade sagt detta visade han dem sina händer och sin sida. Och lärjungarna blev glada när de såg Herren. Jesus sade än en gång till dem: "Frid vare med er! Som Fadern har sänt mig sänder jag er." Sedan han sagt detta, andades han på dem och sade: "Ta emot den helige Ande! Om ni förlåter någon hans synder så är de förlåtna, och om ni binder någon i hans synder så är han bunden."

Detta ställe visar tydligt att apostlarna fick uppdraget att lösa och binda. Den som bekänner sin synd skall få förlåtelse och blir av Gud löst från alla sina synder, medan den som binds i synden är kvar under lagen och Guds förbannelse. Hur denna makt sedan i praktiken utövades i den första kristna församlingen skall vi undersöka närmare. Avgörande är här Kristi ord till apostlarna.

B. Matt. 16:19 (nycklamakten)

Jesus sade till Petrus: Jag ska ge dig himmelrikets nycklar. Allt som du binder på jorden ska vara bundet i himlen, och allt som du löser på jorden ska vara löst i himlen.

Petrus hade strax innan denna text bekänt att Jesus var Messias, Guds Son. Petrus sade: *"Du är Messias, den levande Gudens Son."* Jesus sade då till honom: *"Salig är du, Simon, Jonas son, för det är inte kött och blod som har uppenbarat det för dig, utan min Far i himlen. Och jag säger dig: Du är Petrus, och på denna klippa ska jag bygga min församling, och helvetets portar ska inte få makt över den."* (v 16ff)

Detta var inte ett personligt uppdrag bara till Petrus, såsom den romersk-katolska kyrkan menar. På detta ställe bygger de så läran om påvedömet, vilket är helt felaktigt. Nej, nycklamakten, som Jesus här ger, bygger på bekännelsen: *"Du är Messias, den levande Gudens Son"*. Kyrkan bygger på denna bekännelse och det ämbete, som troget bevarar den rätta bekännelsen. Det är inte en makt som är bunden till någon ort (t.ex. Rom) eller till en viss person. Den är given till alla apostlarna och deras trogna efterföljare, ja till hela kyrkan och alla kristna. Men i god ordning utövas detta ämbete offentligt av dem som är rätt kallade såsom också Augsburgska bekännelsen tydligt lär i sin 14:e artikel om "rite vocatus" (om den rätta kallelsen).

Vi ser också att när Petrus strax därefter börjar klandra och tillrättavisa Jesus får han höra orden: *"Gå bort från mig, Satan! Du vill få mig på fall, för dina tankar är inte Guds utan människors."* (v. 23).

Detta ställe visar tydligt att om nycklamakten förvanskas så är den inte giltig. Varken kyrkan som sådan eller dess ämbetsbärare har någon rätt att vid sidan om Guds ord och dess befallningar bruka nycklarna som ett jordiskt maktmedel. Här gäller regeln: *Man måste lyda Gud mer än människor*. Så är t.ex. en orättfärdigt uttalad

exkommunikation där en syndare felaktigt blir utesluten ur Guds församling ogiltig. Guds ord lär: *"Som sparven far sin kos och svalan flyger bort, så far en grundlös förbannelse förbi."* (Ords. 26:2)

Det är också en allvarlig synd om prästen på ett felaktigt sätt förkunnar förlåtelsen för sådana personer som är kända för sin otro och sitt motstånd mot Guds ord och tron. För sådana personer är i stället bindenylckeln avsedd.

C. Matt. 9:1-8 (makt att förlåta synder)

Jesus steg i båten och för över sjön och kom till sin egen stad. Där kom några till honom med en förflamad man som låg på en bädd. Jesus såg deras tro och sade till den lame: "Var lugn, mitt barn. Dina synder är förlättna."

Några skriftlärda tänkte inom sig: "Han hädar!" Jesus såg deras tankar och sade: "Varför tänker ni så ont i era hjärtan? Vad är lättast, att säga: Dina synder är förlättna, eller att säga: Res dig och gå? Men för att ni ska veta att Människosonen har makt på jorden att förlåta synder, säger jag dig" – och nu talade han till den lame: "Res dig, ta din bädd och gå hem!" Då reste mannen sig upp och gick hem. När folket såg det, greps de av fruktan och prisade Gud som hade gett sådan makt åt människor.

Människosonen förlåter synder

På detta ställe betonas särskilt att Jesus utövar sin makt att förlåta synder som människa. När Jesus om sig själv använder begreppet "människosonen" är det för att visa att han verkligen är sann människa. Matteus betonar ju också att folket prisade Gud för att denna makt gavs åt människor.

Uttrycket "människosonen" användes av profeten Daniel (kap. 7:13) i profetian om de fyra världsrikena. I Daniels dröm såg han en syn där fyra djur steg fram: Lejonet, björnen, pantern och till sist ett oerhört förskräckligt odjur.

Det var en profetia om världsrikena Assyrien-Babylonien, Persien-Medien, Grekland och till sist Romarriket. Men sedan står det:

I min syn om natten såg jag, och se, en som liknade en människoson kom med himlens skyar. Han närmade sig den Gamle och fördes fram inför honom. Åt honom gavs makt och ära och rike, och alla folk och stammar och språk ska tjäna honom. Hans välde är ett evigt välde som inte ska ta slut, och hans rike ska inte förstöras...

De fyra stora djuren betyder att fyra kungar ska uppstå på jorden. Men den Högstes heliga ska ta emot riket och behålla det för evigt, ja, i evigheters evighet. (Dan. 7:13-18)

Denna profetia uppfylldes när Guds Son blev människa. Han led och dog för alla våra synder och uppstod för vår rättfärdiggörelses skull. När han efter sin uppståndelse mötte apostlarna talade han till dem om syndernas förlåtelse. Så skall evangeliet vara apostlarnas huvudbudskap till världen. Det eviga väldet som inte ska ta slut är den kristna kyrkan och dess fortsättning i himmelen. Detta rike kan aldrig förstöras.

Men vägen in i Guds rike går inte automatiskt genom att den objektiva försoningen och rättfärdiggörelsen gäller hela världen. Detta är sant, men det skall förkunnas på rätt sätt för att människor skall bli frälsta. Aposteln säger att prästens uppgift är att ”rätt dela sanningens ord”. Paulus skriver till Timoteus: *”Gör allt du kan för att bestå provet inför Gud, som en arbetare som inte behöver skämmas utan rätt delar sanningens ord.”* (2 Tim. 2:15)

Detta har man i den lutherska kyrkan alltid tolkat enligt läran om lag och evangelium. Guds ord delas rätt när lagen förkunnas i sin stränghet över all synd och när evangelium förkunnas som en ovillkorlig förlåtelse endast för Kristi skull. Detta kommer nu till klart uttryck i Bibelns lära om nycklarna. När bindenyckeln används sker det enligt lagens ord, men när lösenyckeln används sker det i enlighet med det rena evangeliet. Därför är det så allvarligt när dessa två blandas samman. Då förs människor vilse. Då predikas lagen för syndare som behöver höra det rena

evangeliet och få förlåtelse, medan evangelium predikas för säkra syndare som en huvudkudde att sova vidare på i syndasönnen, ett uttryck som ofta användes förr.

D. 1 Joh. 1:8-9 (syndabekännelse och avlösning)

Om vi säger att vi inte har synd, bedrar vi oss själva och sanningen finns inte i oss. Om vi bekänner våra synder, är han trofast och rättfärdig så att han förlåter oss våra synder och renar oss från all orättfärdighet.

Här framträder två grupper av människor. Den första gruppen utgörs av dem som förnekar synden. Det är dels världens barn som uppenbart avvisar Guds ord. De vill inte alls höra talas om att alla människor är syndare. De tror inte på syndafallet som en historisk händelse. De tror att människan innerst inne är god. I denna grupp finns också de som visserligen accepterar att det finns synd, men samtidigt vill de inte erkänna sin egen synd när Guds lag predikas för dem.

Om t.ex. prästen förmanar någon att man inte får leva tillsammans utan att ha ingått äktenskap blir personen i fråga arg och säger att ”det har prästen inte något att göra med!” Men då avvisar man i själva verket Gud och hans ord, eftersom lagen klart och tydligt säger: *”Du skall inte begå äktenskapsbrott”*.

Eller om prästen förmanar sin församling att inte lyssna på falska läror och ha gemenskap med kyrkor som lär eller tolererar falsk lära. Om en person då säger: *”Jag kan inte acceptera detta. Jag och mina närmaste vill ändå ha kyrkogemenskap med sådana kyrkor. Man får inte vara så sträng.”* Det är då inte prästen man avvisar utan Gud själv, som i sitt ord lär att en kristen måste hålla sig borta från alla falska lärare och deras kyrkor. Den som då inte vill lyssna på lagens ord har inte heller del i evangeliet och måste bindas i synden enligt Jesu ord.

Forts. i nästa nr.